

Čtení na pokračování,
Část dvacátá druhá:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola VI/3 ... pokračování

Modlil se za tuto záležitost celou noc, a za svítání napsal tento dopis pro patriarchu Sophronia.

„Cožpak jsem k Vám byl, Vaše Svatosti, tak neuctivý, že ještě čtyři roky po mém nespravedlivém odjezdu z Egypta, jste byl nucen dát zaměstnancům patriarchie tak hanlivé informace v můj neprospěch, aby je poskytli řecké vládě? Během posledních čtyř let jsem žil skromně a zbožně, pouze jsem se pokoušel vydělat si na denní chléb, který jsem potom sdílel s chudými. Během těchto čtyř let jsem byl hluchý a němý vůči mnoha patriarchálním obviněním vzneseným proti mně. Kdy jste, Vaše Svatosti, zjistil mé sklony k neposlušnosti? Čím se projevíly? Jaká byla svědectví, která mě rovněž popisují jako neuctivého, bouřícího se a zlého služebníka, který strožil úklady proti Vaší církevní autoritě? Který církevní soud mě vyšetřoval a odsoudil, a který rozhodl o mé nemorálnosti? Jak potom mohl správce patriarchie tak bezostyšně informovat občanského reprezentanta řecké vlády, když sháněl informace od oficiální autority, že jsem byl odstraněn ze svého postavení, protože jsem byl neposlušný, neetický a nemorální? Kde jsou o tom zápisy? Kdo jsou ti, kteří mě obvinili? Kde jsou svědkové? Kde je důkaz o mém zločinu? Na jakých základech bylo provedeno toto moje oficiální obvinění? Obvinění, které mě odsoudilo k morální smrti? Jaké velké zlo jsem proti Vám spáchal, Vaše Svatosti, nebo když na to přijde, vůči některému z patriarchálních správců? Proč proti mně panuje takový hněv a pronásledování, které usiluje o moje zničení, dokonce i když jsem tak daleko? Prosím Vás, řekněte mi alespoň, čím jsem ublížil Vám? Jaký byl můj velký hřích proti Vám? Jaké zlé a lstivé přání se předpokládá, že jsem choval? S Bohem jako svým svědkem Vám sděluji, že jsem nikdy proti nikomu nestrojil úklady. Pouze jsem se ve svém životě snažil hledat dobro a činil jsem tak s velkou láskou a mnohým úsilím. Opravdu věřím, že Vaše Svatost by si měla pamatovat, že zažívala a viděla příklady mých pokorných a dobrých úmyslů.

Navíc, k čemu to všechno slouží? Váš hněv byl uspokojen, práce proti mně byla vykonána a zlý byl potrestán. Jaký je smysl mého opožděného

protestu? ... Účelem je informovat Vaši Svatost, že Vaše zášť ke mně není spravedlivá. Kéž je Bůh mým svědkem a soudcem.
Zůstávám s hlubokou oddaností a modlím se za vše dobré pro Vás.

Nektarios dlouho dopis nepodepsal, protože se nemohl rozhodnout, zda jej skutečně odešle. Nakonec jej vložil do speciální obálky, předal ho duchovnímu, aby jej poslal. Později toho večera šel po večerní bohoslužbě do zahrady přivonět k fialkám, a cítil velkou úlevu.

KAPITOLA VII/3

Ačkoli Nektariova zodpovědnost a povinnosti nepolevovaly, vždy se našlo něco nového, co po něm bylo požadováno, a jak bylo pro něj normální, nejenže si nějak našel čas, ale byl za to i vděčný. Tak tomu bylo v případě, kdy jeho athénští spoluobčané zjistili, že je zdrojem duchovní pomoci a rady.

Nektarios byl vděčný Pánu, že může pomoci svým bližním, svým bratrům a sestřím v Kristu. Jejich bolest byla velká a zdálo se, že je všude. Jednou za ním přišla stará babička. Nikdy nezapomněl na její smutek a zoufalství. Během tyfové epidemie jí zemřely tři děti a ona cítila, že už nemůže dál. Říkala, že se chce otrávit. Zatímco svírala na svých prsou ikonu Ježíše, volala: „Proč, Pane, proč jsi mi to udělal?“ Třásla se, když Nektariovi vysvětlovala: „mé děti, bolest ...“. Aniž by jí dovolil říci cokoliv dalšího, křesťansky ji objal a řekl: „Tvoje bolest je mojí bolestí. Přesto, má dcero, není žádné ‚proč‘, když mluvíme k Bohu, neboť On ví vše, a Jeho vůli nelze zpochybňovat. My musíme pouze žít s vírou a být uklidněni tím, že Tvé děti přešly do lepšího života.“

Nektarios věděl, že v tomto životě jde utrpení ruku v ruce s darem svobodné vůle, který nám Bůh dal. Proto pro něj bylo samozřejmé, plnit svoje kněžské povinnosti, být tu pro ostatní v jejich duchovních i pozemských potřebách. Stával se známým a zakrátko jeho pomoc vyhledávali i různé organizace a kluby, které bojovaly za své záležitosti.

Toho roku byl velký požár v Sinopi v Malé Asii, poblíž Černého moře. Zprávy, které přicházely od lidí žijících na tomto území do Athén, byly tragické. Prezident té oblasti přišel plačící k Nektariovi po ruku a kolenou. Zapřísahal ho, aby se podíval, zda není něco, co by mohl udělat pro lidi bez domova. Říkal, že žijí venku, vedle zbytků toho, co bývalo jejich domovem, bez naděje a bez přístřeší na ochranu před živly. „Zdá se,“ říkal, „že ženy, děti a staří čekají na jedinou věc, která je může zachránit – na jistou smrt.“

Nektarios ani na chvíli nezaváhal v tom, co by měl udělat. Obracel se na všechny strany, klepal na různé dveře a sbíral podporu pro nešťastníky.

Považoval za nemožné odpočívat nebo spát bez zlých snů v nichž se mu opakovalo, „bez domova, zima ... nemluvnata, děti“.

Jeho úsilí pro postižené ze Sinopi vyvolalo lásku u lidí, v jejichž srdcích doutnala, a potřebovala takovou tragédii, aby se mohla projevit. A v této lásce byli lidé velmi štědrí.

Tato záležitost nebyla ještě zcela vyřešena, když se objevila další událost. Přijel ho navštívit jeden starý přítel, hluboce zapsaný v Nektariově paměti. Byl z města Lithia na ostrově Chios, kde Nektarios dříve ve svém životě vyučoval děti. Vždycky miloval lid odtud a posílal jim, kdykoliv mohl v průběhu svého života, aby jim tak nabídl nějakou pomoc v jejich potřebách. Podle jeho přítele byla jejich potřeba nyní tak velká, že byli na pokraji zoufalství. Přišli o dvě lodě, které měli po původních majitelích. Když se s nimi plavili, nabízely tyto lodě práci pro mladé muže z vesnice. Tito mladí museli podporovat ženy, děti a rodiče. „Bez práce,“ říkal muž, „tone celé město v zoufalství.“ Navíc krupobití zničilo úrodu, takže hlad byl téměř nevyhnutelný.

Následujícího dne, při slavnosti Povýšení svatého Kříže (nejsvatější den v Pravoslaví), mu byl předán oficiální dopis od starších města, v němž bylo psáno: „Sebrali jsme odvahu sdělit Vám, že pokračující neštěstí nás postihlo do té míry, že jsme se ocitli v krajní nouzi, tak krajní, že to činí naši existenci nesnesitelnou. Proto jsme nuceni znovu se obrátit na Vás a zapřísahat Vaši dobrotu, abyste předal vloženou zprávu o naší situaci do rukou Vašeho přítele, šlechtného a velkorysého pan Andrease Syngrose. Budeme Vám pochopitelně navždy vděční“.

Andreas Syngros byl vyhlášený řecký bankéř a současně přítel rozsáhlé Horemisovy rodiny. Nebylo to poprvé, kdy se na něj Nektarios obracel kvůli chioským. Nektarios měl pochopitelně velké zalíbení v obyvatelích Chiosu, protože to byli krajané jeho rodičů. Pan Andreas byl štědrý muž, který zcela chápal a soucítil s životními boji a chudobou, protože je sám zažil, když byl jako mladý učeň v Konstantinopoli. Často věnoval osobní dary jak svobodným, tak zotročeným Řekům v Konstantinopoli i doma. To ho pochopitelně činilo respektovanou a oblíbenou osobou u všech lidí.

Tentokrát však bylo pro Nektaria složité pana Andrease najít. Šel do jeho kanceláře v Epirothessalské bance, která byla jen několik bloků od Syntagma. Nicméně ať už tam byl poprvé nebo opakovaně, pan Andreas měl buď schůzku nebo byl doma nebo se necítil dobře. Díky vytrvalosti se s ním Nektarios nakonec setkal. „Obracím se na Vás, nejštědřejší pane, kvůli nešťastným lidem z Lithi. Doufám, že jim budete moci věnovat cokoli, co budete považovat za adekvátní, abyste usnadnil jejich utrpení. Mohu Vás ujistit, že Vaše štědrost Hospodina obzvláště potěší.“

Nektarios mu podal dopis od starších města a pan Andreas si jej přečetl. Vzhlédl a řekl Nektariovi: „Nechte to na mně, převedu prostředky, jak jen to bude možné. Povězte mi, Vaše Eminence, jak se vede u Rizarioských?“

„Bohu díky,“ odpověděl Nektarios, „vše je v pořádku. Začal už třetí rok mého funkčního období. Doufám, že budeme schopni církvi poskytnout několik dobrých kněží.“ „V to také doufám,“ souhlasil pan Andreas.

Nektarios nechtěl déle zdržovat zaměstnaného muže, vstal, rozloučil se a požehnal mu. „Děkuji Vám, nejšlechetnější pane, z hloubi srdce. Budu se modlit, abyste měl vynikající obranu před strašnou Kristovou soudnou stolicí.“

Pan Andreas se usmál. Ačkoliv získal své první vzdělání od heretického Theofila Kairise na Androsu, vždy si v srdci udržel tradiční křesťanská přesvědčení o církvi. Chytrý a pečlivě upravený obchodník chápal, že starobylá apoštolská církev a její duchovenstvo vždy hrálo důležitou roli v citové pohodě národa.

Čas ubíhal, ale jako vždy, pan Andreas svůj slib splnil. Nektarios to zjistil, když jednoho dne obdržel ve své kanceláři dopis. Mimo jiné se v něm psalo: „Chceme Vám vyjádřit obzvláštní díky stejně jako naši lásku a radost za zvláštní pozornost, kterou jste věnoval naší nepříznivé situaci. Děkujeme také, že jste se kvůli nám obrátil na velkého dobrodince, pana Syngrose. Chápeme, že takové gesto pramení z Vaší lásky a náklonnosti k nám.“

Pokud by jejich tíživá situace byla jedinou, o níž by věděl, cítil by se dobře, že byl schopen zasáhnout. Věděl však o mnoha dalších podobných příhodách, v nichž nebyl schopen nijak pomoci, a to zaměstnávalo jeho myšlenky ve dne v noci. Kdyby je všechny sepsal, jistě by zaplnily knihu.

Právě před Velikonocemi toho roku se přihodilo něco neočekávaného jednomu studentovi, co Nektaria velmi rozrušilo. Byl to mladý muž, který studoval v Rizarioské škole. Jmenoval se Nicolas. Měl už skoro osmnáct let, byl vysoký a vypadal silně. Pocházel z Metsova a protože se ve škole stravoval, platil i školné. Ačkoliv byl pilný a bystrý, nedostával ze své domoviny stipendium. Nikdo vlastně nechápal, proč. Nosil vždy staré a spravované šaty. Byl ostýchavý a snadno se červenal. Měl velmi dobrý hlas a byl nejlepším zpěvákem ve třídě. Nedával to však najevo. Když zpíval v kostelním sboru a byl vyzván ředitelem, aby zazpíval sólo, zčervenal a sklopil zrak. Vyhýbal se společnosti ostatních, setkávání a smíchu. Raději trávil svůj čas o samotě s vhodnou knihou.